

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek.

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 3 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak és azonnal az összes hirdetés iródkában.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével minden nap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 53. szám.

Szerda március 4.

Vasuti forgalmunk és a Délvidék.

Irta: Dr. Czirbusz Géza.

Nagybecskerek, március 4.

Amióta Baross miniszterünk jobblétre szenderült, elszenderedett a mi vasutaink fejlesztése is. Publikumunk zúgolódik, hogy a zónák szaporításával drágult a forgalom, állandó a vagonhiány és a szénszűrés miatt chronicus baj a vonatok késedelme. Akár Itáliában, hol soha sem tudja az ember, mikor indul és mikor ér be az u. n. traine rapid! Hát még a vicinális! Annál még az öszvér is megbízhatóbb közlekedési eszköz.

Mig vasutaink ily patriarchális maradiságban vesztegelnek, — tulnan Ausztriában ugyancsak hozzálátunk a vasuti hálózat kiterjesztéséhez és az Alpi vasutak rohamos építéséhez. Az osztrák vasuti miniszter, — mert ott az is van, — most négy alpi vasutal hártotta el a Tauern-hegység, a Karavankák és Juli Alpok transverzális akadályát és 400 kilométerrel rövidítette meg a Triestbe vezető utazást. 1405 kilométer helyett 1070 kilm. teszen meg a gyorsvonat 18 óra alatt Berlinből Triestbe, úgy hogy az ember hajlandó Bismark szavának hitelt adni: „Sohasem engedjük Triestet a taliánoknak, mert a triesti kikötő a németeké“. Hát akár a németeké, akár az osztrákoké — egy kutya, csak a kravátlia más. Nekünk azonban mindenképpen ártalmas. Ha ez így megy 1917-ig, — csinálhatunk tisztes sorompóval körülvett önálló vámterületet — attól nem fog fájni sem az osztráknak, sem a németnek a feje, mert Ausztriából, Argentínából Triestben át naponkint (kérem naponkint) fris hust kaphat, nem szorul hát a magyar vágómarhára, de ugyancsak a tengeren akár Oroszországból, vagy Amerikából vehet búzát, rozst, árpát, mert dunai forgalmunk kezdetlegessége s mizerabilis vasuti összeköttetésünk mián ma még a Ro-

mániából vett buza is piacot talál Ausztriában.

Vigyázzunk tehát, nehogy künn rekedjünk az európai forgalomból. Okosabb volna kevesebbet politizálni és közjogi veszekedések helyébe közgazdasági kérdésekkel foglalkozni.

Milyen könnyen lehetne p. o. Budapest—Ujhely, M.-Sziget és a körösmező hágón át Odjesszával gyors vasuti összeköttetést létesíteni. Az erdélyi szorosok csak úgy kínálkoznak a Moldva-országgal való sűrűbb összeköttetésekre. Mily rettenetes baj, hogy Fiumébe menet a Karsztra kell kapaszkodni vasutainknak, mikor az Adriát másképp is elérhetők. Hát az már csakugyan nem vasuti anomália, hanem komikum, hogy a magyar Kánaánban Torontálvármegyén keresztül semmiféle gyorsvonat nem jár. Öt órán át kell kinlődnünk, míg fővonalhoz érünk s Nagybecskerek—Pancsova—Versec közvetlen közelében az egyedüli szabad magyar határnak a Balkán-félszigetbeli országok tövében Magyarország legelhagyatottabb, vasutilag legmegközelíthetlenebb vidéke hazánknak.

Az Aldunára hivatkoznak? Ezzel méltóztatnak mentegetőzni? No hát kérem, kegyeskedjenek csak az Odera, Elba vagy más kisebb folyó forgalmát összehasonlítani a középeurópai folyamóriásnak magyar forgalmával, akkor be kell látnunk, itt a Délvidéken nem vízi utakra, hanem a vasutakra kell támaszkodnunk. Ha Ausztria minden áron megkuritja utjait az Adriához, nekünk is első kötelességünk Fiuméhez közelebb juttatni Magyarországot minden táját, kivált a Délvidéket. Olbe tett kezekkel, rezignált fatalizmussal nem mentünk semmire 1711—1898-ig, a XX. században is felettünk elgázolnak, ha ki nem vesszük részünket a nemzetek közgazdasági, vagyonsodási versengésében.

A nagyikinda—aradi vasut.

— Az engedélyokirat. —

— március 4.

A hivatalos lap mai száma közli a nagyikinda—aradi helyi érdekű vasutra vonatkozó engedélyokiratot.

Az engedélyokirat szerint az okirat erejénél fogva Kraushaar Károly temesvári lakos engedélyt kap és kötelezettséget vállal arra, hogy a m. kir. államvasutak Nagyikinda állomásából kiágazólag a temesvár—nagyikinda h. é. vasut Lovrin és a m. kir. államvasutak Perjámos állomásán át a m. kir. államvasutak Uj-Arad állomásáig és innen a m. kir. államvasutak Uj-arad—aradi vonalszakaszának együttes használatára mellett a m. kir. államvasutak Arad állomásáig mint forgalmi végpontig vezető fővonalból, továbbá ennek Perjámos közelében a Maros folyóhoz vezető vontató-vágányból és a m. kir. államvasutak Nagyikinda állomásától Nyerőig, illetve a temesvár—nagyikinda h. é. vasut Lovrin állomásától a m. kir. államvasutak Zombolya állomásáig vezető szárnyvonalaiából álló helyi érdekű gőzüzemi vasutat az alábbi feltételek alatt megépítse és azt a jelen engedélyokirat hatályának tartama alatt szakadatlanul üzemeltessen.

Az engedély okirat főbb pontjai meg a következők:

A vasut kiépítése és üzemeltetése céljaira a kiadójának a 1881. évi XLI. törvények értelmében ezennel engedélyeztetik.

Engedélyes a kisajátítási és kártalanítási ügyeket, utóbbiakat annyiban, amennyiben a bírói utra nem tereltettek volna, a jelen engedélyokirat 10. §-ában foglalt jogkövetkezmények terhe alatt rendezni és ennek megtörténtét a műszaki felülvizsgálat alkalmával igazolni tartozik.

Az engedélyezett vasut megépítéséhez és üzemeltetéséhez szükséges tényleges tőke 10.150.000 korona, azaz tízmilliószázötvenezer koronában állapítatik meg, mely tőkéből forgalmi eszközök beszerzésére engedélyes 636.000 koronát tartozik fordítani. Az ezen tényleges tőkének beszerzésére szükséges névleges összeget (alaptőke) a kereskedelemügyi magyar királyi miniszter a magyar királyi pénzügyminiszterrel egyetértéssel állapítja meg.

Ugyancsak a tényleges tőkéből 56.000 korona kihasítandó és készpénzben vagy a kibocsátási árfolyamon számított elsőbbségi részvényekben, mint tartalék külön kezelendő.

A tényleges építési és üzemeltetési tőkéből további 30.000 korona készpénzben a hővéd-művek, a víz tisztító berendezések és a vízbeszer-

A „TORONTÁL“ tárcája.

Egy párisi asszony csevegése a szerelemről.

— Kölcsönös diszkrétció a házasságban. —

Nemrég a párisi főlebbviteli törvényszék egyik ülésén ezt a kérdést tárgyalták: „Szabad-e a férjnek felbontania a feleségére címzett vagy a felesége által irt leveleket? A magas törvényszék — sietek ennek kijelentésével — nemmel felelt e kérdésre, ami ékesen szól a fekete tógás urak galantériája és jóleheltsége mellett. A női jogok összes harcossai most nyilván himnuszt fognak zengeni a nők e kivívott jogáról.

Teóriában teljesen csatlakozom a magas törvényszék határozatához. Ha ezerszer is áll, hogy engedelmességet és hűséget fogadtunk meg, a férfi pedig nekünk csak hűséget és... védelmet (ők mily jól védenek meg bennünket!) az mégsem járja, hogy ennek alapján megkapják azt a jogot, hogy a mi lakatainkat feltörjék, leveleink titkát leleplezzék s behatoljanak szívünk legbensőbb gondolataiba, ezekben a kimondhatatlan gondolatokba, amelyeket még önmagunk is

alig merünk bevallani. Hát mi lenne így a mi tartózkodásunkból, elzárkózásunkból, női szemérmünk?

Jól tudom, mit fognak erre válaszolni a férfiak. A jó házasságban nem szabad léteznie titoknak, mindennek: fájdalomnak, örömmek, aggodalomnak, reményességnek közönsnek kell lennie. S ez talán is mindarra, ami a férj és feleség között történik, azzal a fültétellel, hogy a férfi is közöl a feleségével mindent, ami ő reá vonatkozik. De vajjon nem lehetnek-e idegen titkok is, amiket meg kell őrizni? Van egy barátomnak, vagy barátunk, aki abszolút hallgatásunkra számít — igen, uram, ne nevesse nek, vaonak még diszkrét asszonyok — s barátomnak ránk biz egy titkot, amitől boldogsága vagy házassága függhet s a férjnek joga volna rá, hogy azért ő vele álltunk az anyakönyvvezető előtt, megtudja ezt a titkot, hogy egy levél erőszakos felbontása által betolakodjék olyan emberek magánéletébe, akik belénk helyezték bizalmukat? Ez egyszerűen iszonyatos dolog volna.

Az asszony, azzal az ő vágyával, hogy vigasztaljon és szeressen, a jóhiszeműségek ez ösztönével, azzal a vágygyal lelke legmélyében, hogy tudjon és enyhítsen: az asszony az emberi gyöngeségek egész sorozatára nézve a kiválaszt-

ott gyóntató. Nálunk megvan a csillapító szó, a csöndes kezesorítás, a fővidító mosoly és a mi „kis madárgyunk“-ból, ahogyan férj urunk megváltón szokt mondani, gyakran megszületik az okos, becsületes, hűséges tanácsos, amely a barátunk megadja a módot, hogy egyenes uton járjon s hogy tisztességesen kikerüljön valamely kényes helyzetből. Mi lesz ebből a mi szerepünk, ha kegyelemre vagyunk kiszolgáltatva urunk és parancsolónk brutális kíváncsiságának; ha minden megbízhatóságunk mellett sem vagyunk képesek megőrizni a ránk bízott titkot, azt a titkot, amely nem a miénk s amely egész váratlanul zsákmánya lesz egy embernek, aki nem ígért semmit és ezért mindent elárulhat és nyilvánosságra hozhat?

A jog! Létezik-e jól nevelt ember részére bizonyos dolgokban, a jog? Kétségtelen: törvény szerint szerény kis testünk a férjé, a fej minden hajszálától kezdve lábujjhegyig. Az övéi vagyunk, az ő tulajdona és tekintetét a nappal vagy éjjel bármely órájában tetszése szerint legeltetheti rajtunk. Ez borzasztó dolog, de így van.

És mégis, hol az a férj, aki bizonyos percekben nem maradna künn felesége öltözéséből, aki nem respektálna az előretolt reteszt,

Müncheni „Salvator-sör“

kapható egész március hónapban át.

Minden nap friss csapolás.

Ezenkívül a „Szent István-sör“ is állandóan esapon van.

234-x.2.

MARCOIN JENŐ kaszinó vendéglős.

zések költségeinek fedezésére, mint külön tartalék-alap hasítandó ki.

A külön tartalék-alapnak rendelkezésszerűleg fel nem használt netáni maradványa a rendes tartalék-alaphoz lesz csatolandó.

A tartalék-alapba helyezett elsőbbségi részvények felhasználásukig osztalékban nem részesítendők.

A tartalék-alap, valamint annak növelésére fordítandó összeg csakis a kereskedelmiügyi m. kir. minisztériumtól esetenként előzetesen kikérendő engedély alapján lesz felhasználható.

Engedélyes köteles a jelen engedélyokirat kiadása előtt 300 000 kor., azaz háromszáz ezer koronányi biztosítékot készpénzben vagy óvadékhépes értékpapirokban a magyar királyi központi állampénztárnál letenni.

A jelen engedély tartama az ideiglenes vasutengedélyezési szabály 9. §-ának b) pontja alatt kimondott oltalommal és az 1880. évi XXXI. törvények 2. §-a, illetve az 1888. évi IV. törvények 2 §-ának b) és c) pontjai szerint az állam részére biztosított megváltási jog épségben tartásával a jelen engedélyokirat kelte napjától számítandó, egymásután következő 90 évben állapítatik meg.

Ezen 90 év leteltével a vasut és annak összes tartozékai ingyen és tehermentesen mennek át a magyar állam tulajdonába és szabad használatába, illetve engedélyes vagy jogutódjai ezen vasutat teljes jókarban, ingyen és tehermentesen tartoznak az államnak átadni.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 8 órától kezdve 1/2-ig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 15 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/4-5-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 6-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva mindennap d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

Március 9. Közigazgatási bizottság ülése.

Hamvazás. Karnevál, az élelmes öreg táncmester tegnap éjjel véglegesen befejezte idei színdarabját, beafaltalozza és elraktározza egy évre a csörgősapkát, a maszkokat és a farsang többi jól ismert kellékeit...

És ma megérkezett az a bizonyos szerda, amelyet az elmúlás gondolata von be szürke színnel s amelynek a szimbóluma a hamu.

És eljött az a bizonyos szerda, amikor megint leplezetlenül nyögünk a megélhetés terhei alatt és ismét fölveszük keszergésünk fonálát, amiért mindig kevesebb a pénzünk és mindig drágább az élet. Drágább a hus, a bor, a liszt, a kenyér, a szén stb. ... A derék hamvazószórdát is gyanakodva üdvözljük: hátha drágább lett — a hamu is? ...

aki nem vetne számot féltékenységünkkel, csaknem gyermekes tartózkodottságunkkal, aki nem engedelmessé válna hangon közbevetett vétőnknek? Ki törné ránk erőszakkal az ajtót, emelné föl a leeresztett függönyöket, hogy lássa az idomokat, amelyek elrejtőznek előle?

Nos tehát, a pecsét, mely leveleinket lezárja, a vékony ragasztó, mely levélborítékunkat összetartja — ez amolyan előretolt tetesz, lebecsült függöny; ez az, amit a férjnek, törvény, ügyvéd, bírák és csendőrk ellenére sem szabad soha megérintenie. Aminthogy senkinek sincs rá joga, hogy erőszakot árán lásson bennünket, vagy hogy erőszakot kövessen el rajtunk, úgy nincs joga embernek, hogy elolvassa, amit nekünk írt valaki vagy amit mi az irtunk valakinek.

Miután ezt már megállapítottuk s miután elmondtam mindazt, ami erről mondani valóm volt, mégis kénytelen vagyok beismerni, hogy a magas főlebbviteli törvényszék, mindjárt az első sorokban részéről elismert galantériája dacára, ezuttal mégsem egyszerűen a macska számára főzte meg a kását.

Vagy-vagy. Vagy jómodoru ember a férj, vagy brutális; vagy nyugodt, vagy feltékény; vagy közömbös, vagy igen szerelmes. Az első esetben le fogja győzni önmagát, nem fogja megsérteni a levélitköt s feleségétől csak azt a magyarázatot fogja kívánni, amelyet nyugalma és boldogsága érdekében szükségesnek tart. De a második esetben — ahi! te szegény magas törvényszék — valóban egy fabatkát sem érnek a te határozataid! Egy férj kezében tart egy darab papirozt, amelyről azt hiszi, hogy bizonyosságot nyújthat neki az árulás mellett,

Hamvazás a templomban. A róm. kath. templomban ma reggel ment végbe hagyományos szokás szerint a hamvazás szertartása. Reggel fél 8 órakor szentmise volt, mely után kezdetét vette a hamvazás, melyen a tartózkodók római katolikus növendékei és nagyszámú közönség vett részt.

Torontsliak József főhercegék bálján. József főherceg és neje Augustia hercegnő tegnapelőtt a budai királyi palotában farsang vége alkalmából fenyves bált adtak, smelyen az arisztokrácia ugyanolyan tejes számban vett részt, azonkívül nagy számban voltak hivatalosak más előkelőségek is. A főhercegek bálján Torontsliak a következők voltak hivatalosak: gróf Csekonicz Endre v. b. t. t. és neje, gróf Csekonicz Sándor és neje, gróf Csekonicz Gyula, gróf Csekonicz Iván, gróf Csekonicz Pál, báró Daniel Ernő v. b. t. t. és neje, báró Gerliczy Ferenc és neje, Jekelfalussy Zoltán és neje, gróf Karátsonyi Jenő v. b. t. t. és neje, gróf Karátsonyi Aladár és leányai, gróf Nákó Sándor és neje, báró Piret Béla és neje, báró Piret Lajos és neje, Rohonczy Gedeon, Szentiványi Zoltán és neje.

A nagybecskereki levesosztó. Az „Iskolagyermekbarát”-egylet által fenntartott levesosztó, Nagybecskereknek ez egyetlen ingyen konyhája, most az enyhébb idő beálltával beszüntette működését. Az ideai tél folyamán is több mint száz olyan szegény iskolásgyermek kapott meleg ételt a leveskonyhában, kik az iskolától távol laktak, hogy így ne kelljen nekik a zord időben délben hazamenniük. A leveskonyha iránt az idén nagy érdeklődés nyilvánult és igen számosan tekintettek meg azt. Így a tanügyi hatóság részéről Czeglédy István kir. segédtanfelügyelő látogatta meg, midőn hivatalos iskolalátogatását végezte. Városunk notabilitásai közül ezenkívül dr. Vincze Mihály Ernő m. főjegyző, Magyary Pál pápai kamarás-plébános, Strossz Béla vár. főjegyző, Bánlaky András ár. főnök és még számosan látogatták meg a leveskonyhát. Menckzer Lipót főnök, Baaden Károly főnök vagy Wégling István, a leveskonyha vezetője kíséretében és a látogatók mindnyájan a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak városunk ezen valóban szélsőképp fontos, nagyfontosságú jótékony-sági intézményéről.

A gyógyszererek drágulása. Az általános drágasághoz a vele járó szivófélszer, nyomorhoz még csak az hiányzott, hogy az embernek a betegsége is több kioldást okozzon, mint eddig. Nem elég ezután, hogy az ember beteg. Keresete nincs. Hanem ha meg akar gyógyulni, hát jó busasan kell költenie. Már hetek óta kizárólag a gyógyszererek megdrágulásának a híre. Tegnap azután valóra vált. A belügyminiszter tegnap becsatolta ki azt a rendeletét, melyvel megengedi a gyógyszererek és a gyógyszeres üvegek árának emelését.

Közönlöt. Magyarország közönlötében az itteni önkéntes tűzoltó-egylet egyenruházat és szerelvények beszerzéséhez szükséges költségek fedezésére folyó évi február 29-én igen sikerült műkedvelői előadással egybekötött táncvigalmat rendezett, melyhez a közönlöt jószívűsége főur

hogy megmondhatja neki, vajjon az a lény, aki mellette van, az az asszony, akit imád, akire nevé, becsületét, élte legjavát bízta, vajjon: ez az asszony nem csalta-e őt meg méltatlanul, vajjon nem árasztotta-e el más valakit a szerelemével, a gyönyörrel, a kéjével, a melyek alatt eddig ő, a férj remegett boldogan; és ez a férj törné fel a levelet, respektálna a pecsétet?

Nem szerezné meg magának a kegyetlen gyönyört, hogy megtudja a legborzasztóbbat, hogy lásson, hogy elégtételt követeljen? Miért nem? Mert a magas főlebbviteli törvényszék megtiltotta? Ostobaság! Ugy fog cselekedni, mint Olivier de Taille Ange bárónóval a „Demimonde”-ben Erőszakot fog alkalmazni, ki fogja tekerni a kezecskéjét, élni fog a legnagyobb férfierővel és ki fogja szakítani az asszony görcsösen összezorított ujjai közül az összegyűrött, áruló levelet.

És azután el fogja olvasni.

Hogy őszinte legyek, azt hiszem, hogy közönlötünk asszonyok közül is sokan így cselekednének. De mert természetből fogva gyöngyösek vagyunk, mint önk, tisztelt urai a teremtesek s mert az önk kezéből nem tudunk levelet erőszakkal kivenni — kénytelenek vagyunk önkkel szemben csellel élni, felhasználni az önk távol létét s átkutatni fiókjait, szekrényeket. Ez talán nem nagyon szép dolog, de küzdélme a gyöngyöseknek az erő ellen, ez az a háboru, a melyben a boldogságunkat védjük és a mentésünk, oh magas főlebbviteli törvényszék, olyasvalami, amire talán nem is gondoltak a feleke tógás urak: — a szerelem.

Marcel Prévost.

gróf Csekonicz Endre v. b. t. t. atyai gondoskodásának fényes tanujelét adta akkor, amidőn e csira 50 koronát adományozott. Ezenkívül felajánlottak még a következők: Halbherr János, Ramzing József 3—3 koronát, Adam Sándor, Oppert Mihály, Fiesch Samu 2 60—2 60 fill., Vincze Pál, Feszli Márton, Röhrich Márton, Nagy Benjámin (Párdány) 2—2 koronát, Boroovic Jenő 1 kor. 80 fill., Küffner Mihály 1 korona 60 fill., Csicsai Péter 1 kor. 40 fillért, Szekula József 1 kor. 20 fill., Kravits Terka (óvónő), Follmer István, Burghardt József, Bába János, N. N. (Németország), Vormittag Ferenc 1—1 kor., Bischof Miklós 80 fill., Cziszofszki József 60 fill., Michelsz János (Németország), Papp Sándor 40—40 fillért, Wersching József és Simona Antal 20—20 fillért, mely kegyes adományokért fogadják ezután hála köszönetfűst. El nem mulaszthatjuk meg Szabó Jánosné urnónek, Weber Károlyné, Weber Anna, Kiefer Mariska, Oszkerman Mariska és Dávid Róza kisasszonyoknak, valamint Gyermán Márton urnak legáltalánosabb köszönetünket kifejezni azért, mert szívesek voltak az előadott színdarabokban szerepeket vállalni, mely nagyban emelte az est egy erkölcsi, mint anyagi sikerét. A parancsnokság nevében Boroovic Jenő, parancsnok.

Betörés a vasuti állomáson. Vették a következő sorokat:

Tekintetes szerkesztőség! Az 51. számú b. lapjában megjelent rovatra „Betörés a vasuti állomáson”, van szerencsém a következő szöveget tenni: A gyanút egy tisztaságes és becsületes emberre terelték, pedig a bűntől nem keresik, a bíróságban ha fogom bizonyítani ártatlanságomat és a meghurcoltatásomért bírósággal elégtételt fogok kérni a rágalmazásért. Kérem a becses lapjában ugyanazon a helyen közzétenni. Tisztelettel Pajica Zsivan, utazó.

Ezeket a sorokat azzal a megjegyzéssel közöljük, hogy említett hírdiket és annak adatait a nagybecskereki csendőrségtől kaptuk. A csendőrség az ügyet tegnap áttette az ügyészséghez, a mely a vizsgálatot folytatja.

Siketnéma-k felvétele. A temesvári áll. segélyezett siketnéma-intézet felügyelő-bizottsága a f. évi június végén veszi fel a jövő tanév új növendékeit. Felvételtelre folyamodhatnak nemre, vallásra és nemzetiségre való tekintet nélkül oly 7—10 éves siketnéma-k szülei, akik a temesvári siketnéma-intézet kerületébe tartozó Temes, Torontál- és Krassó-Szörényvármegyék területén laknak. A felsőbb osztályokba olyan gyermekek is felvétetnek, akik később siketültek meg, akik tehát már beszélni tudnak, de a beszédet elfeledni kezdik. A felvételt az intézet felügyelő-bizottságától kell kérni, a kérvény azonban az intézet igazgatóságánál nyújtandó be. A kérvényhez csatolandók: a) keresztlevelet vagy születési anyakönyvi kivonat; b) a gyerekek sikettségét igazoló orvosi bizonyítvány; c) bimbó-oltási bizonyítvány; d) hatósági kimutató a család- és birtokállapotról és esetleg szegélyügyi bizonyítvány, amelynek csatolása esetében a kérvény és mellékletei bélyegmentesek; e) az eltartási díjat megfizetni hajlandóknál a szülő vagy gyám által kiállított és hatóságilag láttamozott nyilatkozat a díjak pontos fizetésének elvállalásáról. A b) és d) alatti mellékletekhez csakis az intézeti igazgató-ságtól díjtalanul kapható nyomtatványok használhatók. Akik az évi 200 kor. eltartási díjat egészen vagy legalább fele részben megfizetni képesek, előnyben részesülnek. A vagyontalannak gyermekek-ről az intézet gondoskodik, ha a szülő a kérvényben kijelenti és okmányokkal igazolja, hogy gyermekének nevelésére képtelen. A tandíj évi 40 kor., amely azonban a vagyontalannak kéréstükre elengedtetik. Az eltartási díj havi részletekben, a tandíj felvéri részletekben is fizethető. Ruházatról a szülő tartozik gondoskodni. Az intézet igazgatósága felhívja az érdekelteket szülőket, hogy kérvényeiket mielőbb, de legkésőbb június 15-ig küldjék be a temesvári siketnéma-intézet felé, melynek igazgatósága szívesen szolgálat nyújtatványokkal és bővebb felvilágosítással.

Pénzhamisító cigányok. Aradról írják: Egy pénzhamisító banda került tegnap véletlenül a rendőrség kezére. Arad kereskedő-körében már hetek óta elárasztották egyes hamisított husz- és tízfélésekkel és naponta érkeztek panaszok a rendőrséghez. A megindított vizsgálat azonban nem vezetett eredményre. Tegnap végre sikerült a banda két főcinkosát letartóztatni. Egyik rendőrszem egy gyanús külsejű cigányt fogott el, aki a vasuti állomás körül kóborolt. A rendőrségben Flórián Antal lippai cigányok moodta magát. Megmotozása alkalmával huszfélések készítéséhez szükséges agyagmintákat talált nála. A cigány tagadta, hogy e mintákat pénz hamisítására használta fel, hanem azt erősítette, hogy az készítéséhez a díszítéshez van rájuk szükség. Állítása szerint több társával jött be Lippáról. Egyet ezek közül szintén sikerült letartóztatni, ennél azonban semmit sem találtak. A rendőrség úgy hiszi, hogy az elfogott cigányok egy pénzhamisító szövetkezet tagjai, akik nemcsak az egész délvizsékot árasztották el hamis pénzzel. A vizsgálat folyik és rövid idő alatt a banda többi tagjai is hurokra fognak kerülni.

— A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, c uznál stb.-nél a Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkórnál, a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jó-nak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsöléskeppen az influenza ellen is és üvegekben: a 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszerboltban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain Expeller) kérni, valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cég-jegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

SCOTT-féle Emulsió

rendkívül erősítő hatással van az egész szervezetre, gyógyítja és erősíti a tüdőt.

Köhögést és meghűlést

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle védjegyét — a halast — kérjük figyelmebe venni.

bármily makacs és hosszad almas legyen az, a SCOTT-féle Emulsió gyorsan megszűntet. Még a sorvadásos betegeknek is könnyebbülést szerez a SCOTT-féle Emulsió, feltéve, hogy idejekorán használják, mely esetben állandó, tartós gyógyulást eredményez.

Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 f.
Kapható a gyógyszerárakban.
22a-33

Mulatság.

Farsangi naptár.

Március 7. Az orsz. vasutas-szövetség nagybecskereki kertjében táncestélye.

•• Bolond-estély. A bűnös emberiség, mielőtt hamut szórna fejére, egy nagyot szeret mulatni, pezsgős, de legalább is sörös pohárral a kezében kíván bucsuzni Karneval hercegtől, aki az idén majdnem két hónapon keresztül uralkodott kicsinyekén és nagyokon. Évek óta a Filharmoniai egyesület ayújt a becskerei közönségnek alkalmat, hogy az a bucsu mielőlt hangulatosabb legyen. Ez idén kiválóan sikerült a vállalkozása. A kaszinó összes termei már 8 óra tájban megteltek zsufolással s aki későbbben jött, már csak sétálva vagy álva élvezhette azt a sok jókedvű mókát, melylyel a nézőket mulattatták. Az egylet ezidén igen helyesen, eltért a szokásos bolond estélyek szablonjától s ugy osztotta be a műsorát, hogy a közönség akármelyik teremben is tartózkodott legyen, bőségesen talált alkalmat a nevetésre, mulatozásra. Kitűnő ötlet volt például, hogy a zenekar fiatal tagjai hölgyeknek öltöztek fel s Forgó Ernő vezetése alatt olyan hölgyzenekart mutattak be, amelynél a híres Franciáé sem lehet különb. A nagyteremben pompás kinematograf képekkel mulattatták a nézőket, az étteremben pedig Kurländer Anti sikerült kuplékkal tartotta a közönséget állandó derűltségben. A legnagyobb hatása azonban az „olasz énekar” fellépésének volt s különösen Filkovic Boldizsár jámborjának, melyet meg is kellett ismételnie. Az egylet népszerű elnöke e szám után zajos ovációknak képezte tárgyát. De ki győzné egymáskint felsorolni azt a sok sikerült számot, mely gyors egymásutánban következett zajos derűltséget és hangos jókedvet idézve elő a hálás közönség törében. Ripka Imre karnagy, atárcsak Figaro, hol itt, hol ott vezette derék csapatját s minden egyes számával újból tanujelét adta, hogy a tréfás genrehoz ép ugy ért, mint a komoly zenéhez. Közben pedig folyt a tánc egészen éjfélig, amikor épenégyesen eltemették Karneval herceget, hogy azután egészen zavartalanul a — táncnak és mulatságnak szenteljek magukat. Hogy ez a mulatság a legkedélyesebb hangulatban eltartott a hangvázó szerda hajnaláig, alig kell talán hozzátennünk.

•• Alarcosbál Horvátklárán. Mint Kécsáról jelentük, Horvátklárán f. hó 27-én Kauten János bandája mellett a Pozojevich Adám-féle vendéglőben egy kitűnően sikerült jelmezbál tartott. A mulatságon érdekes képet nyújtott a sok tarka jelmez, akik közül fölemlítjük a következőket: Róth Nándor tanító mint honvédtiszt, Pozojevich Imre mint rokkant újságarusító, neje mint királyné, Schuld Matyás mint huszárkapitány, neje mint cigányasszony, ugyszintén Pozojevich Adámé. Gigerlinek öltözöttöt Pozojevich Ferencné és urileányának Pozojevich Jánosné. Mint oláhasszony megjelent Millosich Imréné és Pozojevich Etel mint magyarleány. Pozojevich Julia mint pillangó, Kauten Jánosné mint kofa. Továbbá sikerült volt még Pozojevich Iván mint hőember, Pozojevich Tamás Kovács mint medve, Pozojevich Tamás majoroné mint lovas stb. stb. A jókedvű vendégsereg egész a reggeli órákig maradt együtt. A sikerült táncvigalom Róth Nándor tanítónak köszönhető, aki semmi fáradtságot nem kimélt, hogy az egész község lakosságának kellemes estéje legyen.

•• Mulatság Kécsán. Mint Kécsáról írjuk, február 27-én rendezte a kécsai hölgyközönség második jótékonycélú táncmulatságát, amelyen az egész környék intelligenciája és horvát nemzeti-ségű nemeseége nagy számban vett részt. Az ifjuság a késő reggeli órákig a legjobb hangulatban maradt együtt. Különös elismerést érdemelnek M i x i c h Anna, Honka és Mariaka kisasszonyok, akik mindent elővéstek a táncestélyisikeréért.

TAVIRATOK.

A delegáció záróülése.

Budapest, március 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A magyar delegáció tegnapi záróülésén egyhangulag elfogadták Okolicsányi László előadónak a tisztí fizetésemelés dolgában tett javaslatát, amely szerint a magyar delegáció bár tisztelettel méltányolja azon fontos indokokat, amelyek a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok országos bizottságát ezen határozat meghozatalánál irányították, mégis, tekintettel arra, hogy az 1908-iki hadügyi költségvetésbe illesztendő ezen új kiadási tételre vonatkozó javaslatot nem a közös hadügyminiszter ur készítette elő — mindkét állam felelős miniszteriumaik befolyásával — továbbá, tekintettel arra, hogy a magyar szent korona országgyűlésének országos bizottsága a hadügyminiszter által a két kormány hozzájárulásával előterjesztett költségvetést már letárgyalta s minden tételében elfogadta, a magyar országos bizottság nincs abban a helyzetben, hogy az erre vonatkozó javaslat érdemleges tárgyalásába bocsátkozzék.

Budapest, március 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A magyar delegáció plenuma ma délután 5 órakor tartja utolsó ülését. Az ülésen Barabás helyett Zichy Tivadar gróf elnököl s átveszik az osztrák delegáció üzenetét. Az ülés végén az elnök konstataálni fogja, hogy a magyar és osztrák delegáció határozatai megegyeznek s így azok szentesítés alá bocsáthatók s egyben a delegáció üléseit befejezettek nyilvánítja.

Budapest, március 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a delegációk legközelebbi ülései Budapesten lesznek májusban, amikor a katonatiszti fizetések rendezése is szóba kerül.

A képviselőház ülése.

Budapest, március 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház holnap délelőtt 10 órakor ülést tart, amelyen folytatja a házszabályrevízió vitáját. A holnapi ülésen Bánffy Dezső báró fölszólalását várják. Holnap már jelen lesz az ülésen több horvát képviselő is.

A horvát helyzet.

Budapest, március 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zágrábból sürgönyzik: Itteni politikai körökben azt beszélnek, hogy a magyar kormány Rauch Pál bánnal egyetértőleg a horvát képviselőház március 12-iki első ülésén királyi kéziratral újból fölszólítja a horvát képviselőházat. E zágrábi jelentés szerint ezzel a kormány lehetetlenné akarja tenni azt, hogy a horvát képviselőház bizalmatlanságot szavazzon a bánnak, mint ahogy azt a horvát koalíció tervezi.

Fabinyi Teofil meghalt.

Budapest, március 4. (A „Torontál” ered. távirata.) Fabinyi Teofil volt igazságügyminiszter ma reggel fővárosi

lakásán 86 éves korában meghalt. Halála élénk részvétet kelt minden körben.

Felnöttek magyar nyelvi oktatása.

Budapest, március 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Politikai körökben azt beszélnek, hogy a kultuszminiszteriumban tervezet készül felnöttek magyar nyelvi oktatása iránt. A forrás szerint az intézkedés azért történne, mivel az új választói törvényben a szavazati jog a magyar írás és olvasáshoz lenne kötve s a kormány azt akarja, hogy a magyar nyelv tudása által mindenki, aki akarja, elnyerhesse a szavazati jogot.

Az ideai nagygyakorlatok.

Budapest, március 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik, hogy az ideai nagygyakorlatok Nyugatmagyarországon lesznek Sopron-, Vas- és Veszprémmegyékben. A nagygyakorlatokon a 4-ik, 5-ik és 13-ik hadtest vesz részt és a gyakorlatokra behívandó tartalékosok 20 napot fognak szolgálni.

Lukács László mandátuma.

Budapest, március 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház bizottsága Lukács László belényesi képviselő megtámadott mandátumát tegnap végleg igazolta. A kérvényezők ugyanis időközben visszavonták petíciójukat s így Lukács mandátumát igazoltnak kellett kijelenteni.

A csernovai zendülés.

Budapest, március 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Rózsahegyről jelentik, a csernovai zendülés ügyében a mai törvényszéki tárgyaláson megkezdtek a tanúk kihallgatását. A tárgyalás előreláthatólag még 5-6 napig fog tartani.

Öngyilkos gyógyszerész.

Budapest, március 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Gerecs Imre gyógyszerész ma reggel Lónyay-utca 13. sz. a. lakásán öngyilkos szándékkal mérget vett be. Közben megbánta tettét és kocsin a Rókusba hajtatott, hogy kimosssa a gyomrát. Ez meg is történt, de már meglehetősen későn volt, úgy hogy aligha marad életben.

A debreceni pénzhamisítási pör.

Budapest, március 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Debrecenből jelentik, ott már a harmadik hete folyik az a monstre pénzhamisítási bűnügy, amelybe a fölakasztott Husz Ábrahám is bele volt keverve. A tárgyalás nagyon nehezen megy, mert minden vádlott konokul tagad és a sok bizonyítás komplikálttá teszi a tárgyalást, úgy hogy az még hetekig eltart.

Veszedelemes villamos vezeték.

Budapest, március 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ujpesten ma reggel leszakadt a közúti villamos vasut felső vezetéke s az éppen akkor arra haladó Schwarz Lajos bérkocsis loaira esett. A vezeték villamos árama mindkét lovat agyonütötte. Schwarznak nem lett baja.

Határidő-üzlet.

Budapest, március 4. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1908.)	24.76
Buza (októberre 1908.)	20.16
Rozs (áprilisra 1908.)	21.66
Rozs (októberre 1908.)	17.64
Zab (áprilisra 1908.)	16.08
Tengeri (májusra 1908.)	13.62

Nyiltér.

(E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.)

SARG-féle 60
KALODONT
Fillet LECJOBB FOG-CRÈME

946/1908. sz. A pancsovai szolgabíróaságtól.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán üresedésbe jött bárányosi községi segédjegyzői állásra ezenel pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket f. évi március hó 15. éig a pancsovai szolgabíróasághoz nyujtsák be. Az állás évi 800 kor. fizetés és 200 kor. államségélyvel van egybekötve.

A választás napját később fogom kitűzni.

Pancsova, 1908. évi február hó 26.

Dr. Gyertyánffy,
főszolgabíró.

232-2.1

850/1908. sz. A pancsovai szolgabíróaságtól.

Pályázati hirdetmény.

Az elhalálozás folytán üresedésbe jött révaufjalvi egyik segédjegyzői állás betöltése iránt pályázatot nyitok.

A segédjegyző javadalmazása évi 1000 kor. fizetés, lakbér évi 240 kor., esetleg, ha a község ilyenekkel rendelkezik, szabad lakás, 3 öl tűzifa, vagy ennek megfelelő pénzbeli értéke.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényüket f. évi március hó 15-ig a pancsovai szolgabíróasághoz nyujtsák be.

A választás napját később fogom kitűzni.

Pancsova, 1908. évi február hó 22.

Dr. Gyertyánffy,
főszolgabíró.

220-2.1

Teljesen elkülönített
butorozott
garçonlakás
villanyvilágítással kiadó.
Deák Ferenc-utca 7.
27-x.35

Amor

higiénikus mosdó-pasztillát.

férfiak, nők egyaránt használják.

Doboza 1 korona.

Gyógyszertárakban kapható.

Detsinyi Frigyes

Budapest, V., Marokkói-utca 2. sz.

213-10.5

Egy szerény igényű erdélyi

uri leány ajánlkozik

szolid uri házhoz házi kisasszonynak. A háztartás minden ágában jártas s inkább jó bánásmódra, mint nagy fizetésre tart igényt.

Értekezhetni vele személyesen Nagybecskereken, Aradaczi-utca 2664. sz. a.

**Vetőbükköny,
vetőburgonya,
marhasó** (sajtolt darabokban is)

özy. Guttman Jakabné és Fiaival
NAGYBECSKEREK.

Telefon 96. sz.

228-3.2

Telefon 96. sz.

22/1908. tkvi sz.

239-1.1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvsz., mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Konyevits Milica szerbittebei lakos végrehajthatónak Zsivanov Dragomir szerbittebei lakos végrehajtást szenvedő elleni 68 korona tőkekövetelés és jár. iránti ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvsz. területén lévő Szerbittebe községi 3025. sz. tkvben A. I. 1. sor 1067-1068/a. hrsz. alatt felvett 300 négyszögöl beltelek, a rajta épült 554. ö. i. sz. házzal együtt az 1881: LX. t.-c. 156. §-a alapján egészben, vagyis a végrehajtáson kívül álló kis-koru Zsivanov Dragomir jutaléka is 800 kor.; a szerbittebei 3045. sz. tkvben A. I. 1. sor 4867-510/a. hrsz. a. felvett 500 négyszögöl pótkert az 1881: LX. t.-c. 156. §-a értelmében egészben, vagyis a végrehajtáson kívül álló Zsivanov Tósa jutaléka is 122 kor.; a szerbittebei 2115. sz. tkvben A. I. 1-6, sor 1602/b, 2088/b, 2543/b, 2998/b, 3100/b és 3556/b hrsz. alatt felvett egyenként 1-1, összesen 6 hold területű szántóból a Zsivanov Dragomir jutaléka 131 kor. 75 fill. kikiáltási árban 1908. évi március hó 12-ik (tizenkettő) napjának d. e. 10 órájkor Lukácsfalvi község házában megartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitiizott birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 80 kor.-t, 12 kor. 20 fillért és 13 kor. 18 fill.-t készpénzben, vagy az 1881. évi nov. 1-ső napján 3333. szám alatt kelt m. kir. Igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában megjelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagybecskereken, 1908. évi jan. hó 3. napján.

Szabó,

kir. törvszéki bír.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a Beodra-Kar'ovai Takaré- és Előleg-szövetkezet 1909. évi január 1-én alapszabályszerű fennállásának lejártával feloszlik, illetve felszámolását megkezdi.

Felhívjuk a szövetkezet hitelezőit, hogy követeléseiket jelen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított 6 (hat) hónap alatt érvényesítsék.

Beodra, 1908. évi február 29.

Beodra-Kar'ovai Takaré- és Előleg-szövetkezet felszámolás alatt.

Spitzer Ignác.

Lutgé Sándor.

235-3.1

Hirdetés.

Az „ILLICS“-féle
szálloda és kávéház

Perlaszon,

f. évi október hó 1-től több évre
bérbe adatik.

Bővebb felvilágosítást alulírt vendéglő-tulajdonos nyujt.

242-3.1

ILLICS DÖME.